

Községünk költségvetése 2008

Tovább folytatódott a pénzkivonás az önkormányzati szektorból

Tavaly a Képviselő testület több takarékosági intézkedésről döntött. Az volt a cél, hogy több forrást vonjunk be a rendszerbe ill. kiadáscsökkentéssel javítsuk Önkormányzatunk helyzetét.

1. Körjegyzőséget hoztunk létre
2. Bérüzemeltetésre kiadtuk a konyhát
3. A rábaszentmihályi óvoda az enesei tagóvodája lett
4. Az óraszámemelésnek „köszönhetően” két pedagógussal kevesebb dolgozik az iskolában 2007. szeptemberétől. A változás része volt az is, hogy a rábaszentmihályi alsósok az enesei iskolába járnak a tavalyi tanévtől.

Azt gondolhattuk volna: ezen változtatások 2008-ban pozitívan éreztetik majd hatásukat. Sajnos azonban ismét a pesszimistáknak lett igazuk. A takarékosági intézkedések ellenére sem érjük el a tavalyi állami finanszírozás szintjét. Tovább folytatódott a pénzkivonás az önkormányzati szektorból.

A Képviselő testület február 28-án fogadta el a község költségvetését, előtte héten falugyűlésen és közmeghallgatáson mondhatták el az érdeklődők a költségvetéssel kapcsolatos /és egyéb/ észrevételeiket.

A költségvetés bevételi és kiadási oldalán egyaránt 305 millió 192 ezer forint áll. Költségvetési bevételünk 238 millió 922 ezer forint, a tervezett hiány 66 millió 270 ezer /ebből működési 37,8 millió, felhalmozási 28,4 millió/ Hiteltörlesztésre 22,8 milliót kamatkiadásra 4,89 milliót irányoztunk elő. Dolgozóink száma /a körjegyzőséggel együtt/ 47 fő.

2008-ban normatív támogatás 102,3, millió forint személyi jövedelemadó 35,4 millió forint. Tehát Enesét a tárgyévben 137,7 millió forint központi pénzforrás illeti meg. Ezt egészítik ki saját bevételeink.

1. iparüzési adó 21,5 m
2. kommunális 2 m
3. gépjármű 9,5 m
4. telekértékesítés 15 m
5. étkeztetés 9,1 m
6. egyéb átvett pénzeszköz 21 m

Kiadási oldalon a következő sárokszámok szerepelnek

1. Körjegyzőség	29 m 785e Ft
2. Önkormányzati hivatal	66 m 947e Ft
3. Óvoda	38 m 027e Ft
4. Iskola	87 m 829e Ft
5. Önkormányzat intézményei	82 m 604e Ft

Összességében elmondható: a bérek, a járulékok és a dologi kiadások teszik ki költségvetésünk szinte teljes egészét. Megugró energiaárak, minimális bérfejlesztés /5%/ a közzsférában az egyik oldalon, míg a másokon a folyamatos pénzkivonás. Az egyre nehezebb helyzetben a működés biztosítása az elsődleges feladat. Fejlesztésre szinte kizárólag pályázati pénzből lesz lehetőség.

Mesterházy József

Tervek, elképzelések 7 pontban

2008. évi tervek, elképzelések:

1. Utcáink aszfaltozásának folytatása –lehetőség szerint, de legalább egy utca leaszfaltozása. Első helyen szerepelnek azok az utcák –Dózsa, Kossuth, Szabadság- amelyekre útervvvel rendelkezünk.

2. Pályázati kiírás függvényében:

1. Európa térre pályázat benyújtása
2. Iskola-óvoda előtti parkoló építésére pályázat benyújtása
3. Sportcsarnok építése
4. Iskola étkező építése

3. Rendezvényeinket 2008-ban a korábbi évekhez hasonló színvonalon szeretnénk megrendezni: Virágmajális, Rábcatorok, Rockfesztivál, Falunap, Majális, Enesei Népőiskola, Zenei Nyár.

4. Adventi programok összefogása: karácsonyi fények, adventi vásár, adventi koncert, karácsonyi műsor

5. A község közterületeinek rendben tartása: virágosítás, muskátlik elhelyezése villanyoszlopokra, szemétszüret stb.

6. Urnafal építése a temetőben

7. Kultúrház-terasz újjalapoza

Rövid hírek

Eseménynaptár 2008

- * Február 21. csütörtök 18 óra
Közmeghallgatás
- * Március 14. péntek 18 óra
Emlékezés az 1848/49. évi forradalom és szabadságharcra
- * Április 11. péntek 18 óra
Tavaszköszöntő
- * Május 1. csütörtök
Majális, Enese Kupa
- * Május 17. szombat
Virágmajális
- * Május 11-12.
Pünkösdi búcsú
- * Május 25. vasárnap
Hősök napi megemlékezés
- * Június 20. péntek
Rábcatorok Rockfesztivál
- * Június - Július - Augusztus
Enesei Zenei Nyár rendezvénye
- * Július vége
Kirándulás Erdélybe
- * Augusztus 16.
Falunap
- * Október 22. szerda 18 óra
Emlékezés az 1956. évi forradalomra
- * November 15. szombat
Idősek napi megemlékezés
- * December
Adventi programok

A Nép főiskolai előadások időpontját, előadóját és az előadás témáját a későbbiekben határozzuk meg.

Elbírált pályázatok 2007

	Kért	Megítélt
NCA	1 M Ft	-
Működésképtelen Önkormányzat	10 M Ft	5,5 M
ÖNHIKI	14,6 M Ft	11,2 M
Wesselényi	250 e Ft	100 e Ft

Önkormányzatunk hitelállománya

Községünk Önkormányzata 2008. január 31-én a következő hitelállománnyal rendelkezett.

1. Az OTP-től 2005-ben 30 millió forintot vetünk fel óvoda felújításra ill. útfelújításra. Ennek visszafizetése a szerződésben foglaltaknak megfelelően történik. A fent nevezett időpontban 27 millió 970 ezer Ft-ot kell visszafizetnünk 20 év alatt.

2. A telekkialakításra szintén hitelt kellett felvennünk. Ennek visszafizetése a hitelszerződés ill. a telkek eladásának függvényében történik. A fent nevezett időpontban 30 millió 500 ezer forint a hitelállomány.

A március 9-i népszavazás eredménye községünkben

Három kérdéstről mondhattak véleményt az állampolgárok március 9-én, a népszavazáson. Községünkben az 1399 választópolgárból 766 jelent meg.

A kórházi napidíjat 673 fő utasította el /88,67%/, az érvénytelen szavazatok száma 7.

A vizitdíjat 663 fő utasította el /87,12 %/, érvénytelen volt 5 szavazat.

A tandíjat 638 fő utasította el /84,28%/, az érvénytelen szavazatok száma 9 volt.

Tervezett Falunapi Program

Délelőtt: ünnepi ökumenikus istentisztelet
Kulturális műsor a kultúrház udvarán
Falunapi Kupa

Délután: Játszóház gyerekeknek
Óriáscsúzda

19 óra	Színpadon a L'amour együttes
20 óra	Dolly
21 óra	Cozombolis
22 óra	Tűzijáték
22 óra 15 perc	Bál a Tonic együttesel

A tisztább Eneséért

Közeleg a tavasz, a tél nem mutatta meg vasfogat, a hó nem takarta el az utakon, árkokban felgyülemlett szemetet.

Polgármester úrral beszélgettünk arról, addig kellene a szemétszedő akciót beütemezni, amíg a fű és gaz nem nő meg. Örömmel vette a kérést és pár nap múlva már szórólapokról tudhatták meg a falu lakói, hogy 16-án községünk bekötő útjai mellett szemétszedő akció lesz.

Tavaly is volt ilyen akció és nagyon lelkes csapat gyűlt össze. A bevezető utak megtisztultak. A több, mint negyven ember sokat tett községünk tisztaságáért. Nem csak a falunkért dolgoztunk, hanem a községen átutazókért is, hiszen a szemét lehangolja az embereket. Ausztria felé utazva, mindig irigykedve gondoltam

arra, hogyan tudják megőrizni útvonalaik tisztaságát. Évek telnek, múlnak és Enese Községe jó úton halad. A JÓ PÉLDA RAGADÓS! Mondom ezt azért, mert nagyon sok információt, dicsérről véleményt kapok ismerőseimtől, polgármesterektől. 1963 óta vagyok Enesén, s

nyugodt lelkiismerettel állíthatom, hogy 45 éve az Enesei Község tagja, Önökkel együtt, akik mindannyian úgy jöttünk ebbe a községbe. Az 5-600 ember, aki itt élt a faluban már 1750-re növekedett. Mint tanácsstag és V.B. tag, majd képviselő tudom és láttam, honnan jutottunk idáig. Kicsi lépéseinket egyre nagyobb tettek, sok-sok társadalmi munka követte. Az utóbbi években ez felgyorsult és a pályázati lehetőségeket jól kihasználva, dinamikus fejlődő falu lettünk. Elkerültük a hozzánk hasonló lélekszámú falvakat.

Most falunkról úgy beszélnek, vélekednek: óriásit fejlődött falutok. Gyönyörűek, modernnek az intézmények. Járdák és utak évről-évre jobbak. Stb.

E kis kitérő után vissza térek a február 16-i szemétszedő akcióra. Sajnos nagyon rossz időt jelöltünk meg, kevesen tudtak eljönni. Mi 12-en mégis úgy döntöttünk, hogy Bezi felől az útvonal két oldalán összeszedjük a szemetet. Nem volt kedvünk még megállni sem. Fáztunk, de fűtött bennünket a faluszeretet. Büszkéek voltunk, hogy egy szemetes úttal kevesebb lesz a következő akcióra. Lényegesen kevesebb volt a szemét, mint tavaly. A csoport egy része a Takarékszövetkezettől jött a főútvonal mellett, mi pedig hárman a templomtól a két mély árkot jártuk. A sportpálya körül több szemét volt, de a lakások hosszú kertjei mellett sokkal kevesebb. Érezni lehetett, hogy az itt lakók már takarítottak és nem csak a kerítésük mellett, de az utat kísérő mély árkokban is.

Jó barátunk Fenes Iván Bős polgármestere véleményét írom le. „Olyan szép utcáitok vannak, úgy érzem nyaralóövezetben járok”. Jól esett a dicséret, igaz is. Igényes szorgalmas emberek élnek községünkben. Olyan környezetet teremtenek maguk köré, ami példamutató még az átutazó számára is.

Tanuljunk egymástól mi felnőttek és gyerekek egyaránt. Az óvónők erre oktatják a legkisebbeket, iskolánk nevelői pedig az ifjúságot. Évtizedeken keresztül tisztították, tisztítják tanulóink az utakat, utcákat. A tisztaság, a rend talán arra figyelmeztet bennünket, hogy ne dobjunk el a csokis papírt, vagy a cigaretta csikket, a sörös dobozokat, flakonokat.

Örülünk, hogy egyre többen viszik a flakonokat a gyűjtőhelyre. Köszönjük, hogy kevesebben dobják el a cigarettacsikkeket az intézmények előtt.

ENESEI KÖZÖSSÉGE!

Vállaljunk feladatot a tisztább Eneséért.

Füsi András

Kerékpár Túra

Egy szép tavaszi napon szeretnénk megmozgatni a falu apraját és nagyját. Kerékpár túrára hívunk mindenkit. Utunk a Tóközben vezetne. Első állomásunk Bezi.

A falu keletkezése 7-800 évvel ezelőttre tehető, nevét az őket megszálló besenyőkről kapta. Lélekszámát tekintve kisközségnek számít. A falu fő útjáról Fehértó felé kanyarodunk. A település a közelében lévő tóról kapta a nevét, ami feltűnően fehér vizű volt. Jelenleg 510-en lakják. Markotabödögére érkezünk, 537 lakosú a település. Két külön falu volt Markota és Bödöge 1906-ban egyesítették. A falu nevezetessége a szeptember első hétvégéjén tartandó uborka parti, ami már szinte országos hírűvé nőtte ki magát. Házilag eltett savanyúság kóstoló verseny folyik. Közben szórakoztató műsorok várják az érdeklődőket.

Következő állomásunk Cakóháza. Árpád kori falu, a korai évszázadokban halászat és nádvágás nyújtott megélhetést. Megyénk egyik legkisebb települése 81-en lakják. Rábcakapi következik, ez a település Tóköz egyik jellegzetes helye, a falu egy magasabb helyen alakult ki, ahová a gyakori áradások vize kevésbé ért el. Evangélikus lakói a vallásüldözés elől menekültek ide. Lakosainak száma 170. A falu határába meleg vizes termálforrás van, kihasználása még várat magára. Ugyanitt híres biogazdaság működik, Németh István 1993-óta családi vállalkozásban termeszt biotermékeket, gabonát, zöldségeket és almát. Utunk az egykori Hanság-lápterületen vezet Tárnokrétre. A

falut korábban csak Rétimek nevezték, valószínűleg a sok rétje miatt. A Tárnok előtag feltételezhető, hogy egykori lakói a királyi tárnokok lakóhelyére utal. Terveink szerint 13 óra körül érünk Lébény nagyközségbe. A település a Mosoni síkság, Fertő-Hanság

medence és a Rábaköz találkozási pontjánál terül el. A Tárnokréti útról a település Fő útjára kanyarodunk rá, ezen az úton található a Jimmy's pizzéria (Fő ut 29) igény szerint lehetőség van étel fogyasztásra. Itt várnánk be egymást és innen indulnánk Györsövényházára. Lébényből kifelé menet elhaladunk a falu neves temploma mellett, ami 1206-ban épült, román stílusban. Györsövényháza első okle-

veles említése "Svény" alakban 1252-ből ismeretes. A falu a Tóköz szélén fekszik a Rábca folyó partján. Ezek után Bezin keresztül érünk haza valamikor a kora délutáni órákban.

A túra hossza 42.5km. Túra vezetőnk Horváth Róbert.

Időpontja május 24 szombat, gyülekező a kézilabda pályán 9.30h-kor

A túrára jelentkezni lehet Emailben: enesehirmond@gmail.com és a 363-066 telefonon az esti órákban május 15.-ig.

Rossz idő esetén újabb időpontot jelölünk ki amiről minden jelentkezőt értesítünk.

Szabó Gáborné

Enesétől az olimpiáig

Vannak jó páran, akik soha nem tanulnak meg úszni, vannak akik csak addig érzik biztonságosnak az úszás tudásukat, amíg leér a lábuk és vannak, akik sellőként mozognak a vízben. Ilyen az enesei Tompos Bianka az iskola 6. osztályos tanulója. Bianka óvodás korában tanult meg úszni. Eljutott a Vidra úszóiskolába, ahol felfigyelt rá egy edző, 2003-óta versenyszerűen úszik. A kitartó munka meghozta gyümölcsét, mostanra Győr-Sopron megyében korcsoportjában Bianka a legjobb úszó, így juthatott

el az évente megrendezésre kerülő diák olimpiára, amelynek az idén Hajdúszoboszló adott helyet. Talán, mert most volt ilyen rangos eseményen először, talán a drukok okozta, Bianka keze bemozdult, így kizárták a versenyből. Idő eredménye alapján kilencedik lett volna, ami valljuk be, kezdetnek nem is olyan rossz eredmény. Kívánunk neki nagyon sok sikert a továbbiakban, talán egyszer még az aranyérem is meg lesz.

Szabó Gáborné

Ébred a természet rajzverseny

Új kezdeményezésről lévén szó, sikerként könyvelhető el, hogy kevés számmal, de azért érkeztek rajzok a kiírt pályázatra. Nagyobb számban az óvodás korúak figyelmét keltette fel a verseny. Szép színes tulipános, tündéres, házikós művek érkeztek hozzánk. Nehéz döntés elé állítva bennünket. Egyhangúlag úgy határoztunk, minden nevező a dobogó legfelső csúcsán végzett.

Gyermekrajz kategóriában első helyezettek: Szabó Laura, Varga Viktória, Patai Rebeka, Csikai Tímea, Mikó Rebeka, Mikó Réka, Fülöp Dorottya, Bajzek Zsófia.

Felnőtt kategóriában első helyezett : Jakab Katalin, Szabóné Horváth Judith.

Az önkormányzat által felajánlott könyvjutalmukat átvették. Gratulálunk minden egyes résztvevőnek és köszönjük, hogy részvételükkel megtisztelték versenyünket. A rajzok, festmények a falunapon kiállításra kerülnek.

Fotó pályázat

Újabb pályázat kiírásáról döntött a Hírmondó. Ezúttal fényképeket várunk minden vállalkozó kedvű személytől, aki nem riad vissza a megmértetéstől. Személyenként 3db fotóval lehet részt venni a versenyen. A képeket a polgármesteri hivatalba lehet leadni, vagy pedig e-mailben elküldeni a következő címre: enesehirmondo@gmail.com. Minden fotó mellé kérjük a nevet és a lakcímet.

A téma, amit meg kell jeleníteni a képeken, fontos, hogy valamilyen formában összefüggésben hozható legyen Enesével. A képek beküldésének határidője: 2008 május 25.

Enesei kúriák

A közelmúltban /2007 december/ jelent meg a Magyar Kastálylexikon 9. kötet, Győr-Moson-Sopron Megyéről. Virág Zsolt hozzájárulásával közöljük a kötetben megjelent anyagot fényképek nélkül.

A helység a megye keleti felének középső részében található, 1921-ig Győr vármegye, 1950-ig Győr-Moson-Pozsony közizgatásilag egyelőre egyesített vármegye részét képezte. A település első okleveles említése 1270-ben történt, a XV. században az Enesey család volt a falu földesura. 1529-ben a Bécs felé vonuló oszmán seregek, majd 1549-ben a fehérvári bég csapatai prédálták fel Enesét. Az újratelepült helységet 1641-ben és 1683-ban ismét felégették a törökök, 1691-ben elpusztult helyként tüntették fel a falut. A XVIII. század második felében az Enesey, a Hrabovszky, a Mesterházy, a Nagy, és a Székely családok voltak a település birtokosai. Enesének a XIX. században is köznemesi birtokosai voltak, akik közbirtokossági formában hasznosították földjeiket. A XX. század első felében a Barcza, a Purgly, és a Kesserű familiák rendelkeztek jelentősebb birtokkal a településen.

Látnivalók:

római katolikus templom
evangélikus templom
helytörténeti gyűjtemény
babamúzeum

Enese Enesey-Barcza-kúria Szabadság u. 25.

az enesei /és görsöni/ Enesey család őse a családi hagyomány szerint II. Andrásról kapta meg Enese falut királyi adományként, majd az uralkodó –szintén a családi hagyomány szerint- 1217-ben meg is nemesítette Enesey /Eneczi/ Posét, aki a legenda szerint a király oldalán részt vett a jeruzsálemi keresztes hadjáratban.

A família tagjai közül Enesey Ákos 1271-72-ben V. István király mellett harcolt, Enesey Botys 1347-

ben részt vett I. /Nagy/ Lajos király nápolyi hadjáratában, Enesey /I. István Pedig 1396-ban a nikápolyi csatában küzdött. Ezen adatoknak nincs okleveles forrása, a család egy XVIII. század második felében élő tagjának, Enessey /IV./ Györgynek „Conspectus Jurium possessionis curialis Enesse” című kéziratában található róluk említés.

Az Enesey família első írásos említése 1447-ben történt, ekkor Enesey Domonkos a budai országgyűlésen Győr vármegye egyik követe volt. Enesey /II./ Istvánt, /I./ Jánost, és /I./ Györgyöt 1489-ben enesei birtokosként tüntette fel egy oklevél. A család töretlen leszármazása az 1536-ban említett Enesey Bálinttal kezdődik. A família birtokait az 1529-es hadjárat idején a török seregek felprédálták, ekkor a család tulajdonjogát igazoló oklevelek is elpusztultak. Ujlaky Ferenc királyi helytartó, győri püspök ezért 1552-ben új adománylevelet adott Enesére az Enesey familiának, amelyet 1579-ben Radéczy István királyi helytartó, egri püspök is megerősített.

1613-ban az Enesey családon kívül több más nemesi família is birtokos volt a településen, szapári Szapáry Péter, mezőörsi Iványos /I./ Miklós és a bezerédi Bezerédj család is rendelkezett itt kisebb birtokrészekkel.

Az 1754-55. évi országos nemesi összeírás idején az Enesey família tagjai közül Imre, /IV./ György, László, /III./ János, Sándor és Gábor élt Győr vármegyében, Péter, /III./ István és Ferenc pedig Veszprém vármegyei lakos volt.

A már említett Enessey /IV./ György Győr vármegyei táblabíró több könyvet írt különféle témákban, így például Győr vármegye régiségeiről a Szent Korona történetéről, és a cigány nép eredetéről, de foglalkozott Enese és az Enesey család történetével is /A családból csak ő írta a nevét két s-sel./

Az 1842. évi Győr vármegyei nemesi összeírás idején Enesey /IV./ István, József és Sándor voltak birtokosok a vármegyében. A XIX. század második negyedében a mai kúria helyén már biztosan állt egy háza az Enesey családnak. A hagyomány szerint amikor 1846-ban az enesei Dorner Ede lett Győr vármegye másodalispánja, az Enesey-házban többször tartottak vármegyeegyhelyest.

A mai kúriát 1870-ben építették fel historizáló

stílusban, az épület a klasszicista kúriák formavilágát idézi. Az épület tulajdonosa 1893-ban Enesey Sándor volt, aki ekkor 203 katasztrális holdnyi birtokkal rendelkezett a településen. A földbirtokos 1900-ban bekövetkezett halála után nagyalásnyi Barcza Gyula ügyvéd tulajdonába került a kúria. 1911-ben még az ügyvédet, 1925-ben pedig már az örökösait említették a 238 katasztrális holdas földterület tulajdonosaként.

A nagyalásnyi Barcza család Veszprém vármegyei eredetű volt, a família neve első ízben egy 1544-es vármegyei nemesi összeírásban bukkant fel, ekkor Barcza Bálint és Barcza Gergely a nemesi előnevet adó Nagyalásnyban élt. Az 1754-55-ös országos nemesi összeírás idején a család tagjai már Vas, Fejér, Heves, Veszprém és Zala vármegyékben is birtokosok voltak.

A Barczák 1820-ban hirdették ki nemességüket Győr vármegye közgyűlésén Vas vármegye nemesi bizonyítványa alapján, a família tagjai közül az 1842. évi Győr vármegyei nemesi összeírás Barcza Ádámot és Barcza Pétert győri lakosként említette.

A család tagjai közül Barcza István részt vett az 1809. évi nemesi felkelésben, Barcza Zsigmond pedig az 1848-49-es szabadságharcban nemzetőr századosként küzdött, később Veszprém vármegye főszolgabírója lett. A Barcza família egyes tagjai a Vas vármegyei Mersevátón, a Fejér vármegyei Pusztazámoron és a Győr vármegyei Tét-Barczatagon is rendelkeztek kastéllyal vagy kúriával.

1929-ben már Barcza Gyula fia, Barcza Dénes m. kir. huszárörnagy volt a kúria tulajdonosa. Feljegyezték, hogy a Ludovika Katonai Akadémián végzett Barcza az I. világháború idején az orosz, az olasz, a szerb és a román frontokon harcolt.

Utcasorban álló, földszintes, téglalap alaprajzú épület. A kúria ablakai szegmensíves záródásúak. Fő /utcai/ homlokzata 2+3+2 osztású, középen jelzesszerű rizalit lép ki a fal síkjából. Az ablakokat a 2002-es felújítás során füles szemöldökpárkányokkal díszítették. A bal oldali oldalhomlokzat 1+A+1 osztású, az ablakok felett itt is füles szemöldökpárkányok láthatók, az ajtó fölé előtetőt építettek. A jobb oldali oldalhomlokzat 1 tengelyes. A hátsó /kerti/ homlokzat A+1+1+A+1+2 nyílásritmusú, középen 3 sáslevelű fejezetű oszlop által tartott kocsialáhajtó lép ki a fal síkjából. A homlokzat bal szélén pinceajtó nyílik.

1945 után az államosított kúriában tanácsházát, szolgálati lakást és orvosi rendelőt alakítottak ki, napjainkban a polgármesteri hivatal található falai

között. A kúria falán két emléktábla látható, az egyik Enessey /IV./ Györgynek állít emléket, a másik az épület 2002-es felújítását örökíti meg. A kúria mögött kisebb kert terül el, a régi melléképületek közül az egyik napjainkban is áll. Az Enesey család kriptája ma is megvan az enesei temetőben.

Enese

Enesey-Tschurl-Kienitz-kúria

Szabadság u. 19.

A hagyomány szerint Enese falut II. András király óta birtokló, és –szintén a hagyomány szerint– 1217-ben nemességet nyerő enesei /és görsöni/ Enesey família ezen kúriája 1856-ban épült. Az épület főhomlokzata klasszicista, hátsó homlokzata romantikus stílusjegyeket hordoz. A kúria helyén állítólag már korábban is állt egy nemesi ház, ezt azonban csak régészeti és falkutatással lehetne igazolni.

Szabadon álló, földszintes, téglalap alaprajzú épület. Keretelt ablakai szegmensíves záródásúak. Főhomlokzata 3+1+A+1+3 osztású, középen 4 ion fejezetes oszlop által tartott kocsialáhajtó lép ki a fal síkjából. A bal oldali oldalhomlokzathoz bővítményt csatoltak, a jobb oldali 3 osztású. A hátsó homlokzat 3+A+1+A+3 tengelyes, az ajtókat újonnan nyitották.

A homlokzat ablakai felett ornamentikus díszítőmotívumok és romantikus stílusú füles szemöldökpárkányok láthatók. A főpárkány alatt kisméretű, romantikus jellegű, áttört lépcsőzetes oromzat emelkedik. A homlokzat középrésze elé rizalit lép ki enyhén a fal síkjából, felette lépcsőzetes oromzat emelkedik. A középrizalit előtt újonnan épített, kőbábos mellvédes terasz áll, amelyről lépcső vezet le a kertbe. A rizalit két oldalán lévő homlokzati szakaszok ablakai alatt egybefüggő könyöklőpárkány látható.

XIX. század második felében az épület Enesey Kálmán tulajdonát képezte, aki 1893-ban 144 katasztrális holdnyi földterülettel rendelkezett a helységben.

1915-ben Kienitz Károly volt a Tschurl-kúria bérelője egy archív képeslap tanúsága szerint. Kienitz 1911-ben a Barcza-féle, a Győry-féle, és a Korn-féle birtokokat bérelte Enesén, ugyanakkor az 1925-ös gazdacímár már nem említett bérelőként a településen.

1925-ben az időközben elhunyt Tschurl /I./ Károly gyermekei, Tschurl Ernő és Fanny enesei lakosok voltak a kúria és a 165 katasztrális holdas birtok tulajdo-

nosai. Tschurl Ernő a magyaróvári gazdasági akadémiát végezte el, az I. világháborúban honvéd főhadnagyként harcolt, bátyja Dr. Tschurl /II./ Károly törvényszéki bíró volt, ő 1915-ben honvéd hadnagyként az orosz fronton hősi halált halt. 1935-ben a gazdacímár tanúsága szerint Tschurl Ernő és felesége 276 katasztrális holdnyi földterülettel rendelkezett Enesén.

1945 után községházát helyezték el az államosított épületben, majd az 1940-es évek végén általános iskolát és nyári óvodát alakítottak ki falai között. Az iskola 1993-ig működött a kúriában, napjainkban kultúrház, könyvtár és gyógyszertár található benne. Az épületet 2004-ben teljesen felújították, amit emléktábla örökít meg a főhomlokzaton. A kúriát kisebb kert övezi.

Enese

Purgly-Kesserű-kúria

Petőfi u.26.

Jószási Purgly /I./ György győri gabonakereskedő 1840-ben vásárolt Györsövényházon birtokot, minden bizonnyal ekkor vett Enesén is birtokrészeket. A klasszicista stílusú kúriát feltehetően már az 1840-es évek elején felépíttette a földbirtokos, a romantikus jellegű középrizalitot csak később, az 1860-as években építették hozzá az épülethez.

Szabadon álló, magasföldszintes, megközelítően téglalap alaprajzú épület. A nyílások szalagkeretek, felettük stilizált zárókő látható, az épület sarkait lizénák díszítik, a szinteket övpárkány választja el. A kúria főhomlokzatának középrészén eredetileg rizalit lépett ki a fal síkjából, amelynek két oldalához később új bővítményeket építettek. A középrizalit magasföldszinti része 1+A+1 osztású, nagyméretű, félköríves záródású nyílásai kereteltek, alattuk faltükröket alakítottak ki. A rizalitot timpanon zárja le. A középrizalithoz kétkarú ívelt lépcső vezet fel.

A bal oldali oldalhomlokzaton 2 régi ablak nyílik, a jobb oldali oldalhomlokzaton 2 új ablak látható. A hátsó homlokzat alagsori része elé bővítményt építettek, a magasföldszinti rész közepén rizalit lép ki enyhén a fal síkjából, amelyen 3 eredeti, egyenes záródású, keretelt ablak nyílik. A rizalittól balra lévő homlokzati szakaszon nincs nyílás, a jobbra lévön 1 ablak látható.

A jószási Purgly család bajor eredetű volt, a família a XVIII. század végén telepedett le Győrben, ahonnan egyes tagjai Moson, Veszprém, Arad,

Csanád és Torontál vármegyékbe költöztek. Arad vármegyében a família Józás és Józászhely településeken szerzett birtokokat, amelyekre, I. Ferenc király 1820-ban adománylevelet is kiállított Purgly /I./ János és Purgly /I./ György számára, akik ekkor magyar nemességet is kaptak „jószási” előnével. A Purglyak nemeslevelét 1821-ben hirdették ki Moson, Arad, Torontál és Győr vármegyékben. A család tagjai közül Purgly /II./ János és Purgly /II./ Sándor országgyűlési képviselőként működött, utóbbi Bács-Bodrog vármegye főispáni posztját is betöltötte. Purgly Pál a Balatoni Halászati Társaság igazgatója volt.

Az enesei birtokszerző Purgly /I./ György 1843-as halála után fia, Purgly /I./ Sámuel lett a kúria tulajdonosa, majd az ő 1860-ban bekövetkezett halála után özvegye, ötvenévi Nagy Teréz irányította a birtok gazdálkodását. Purglyné 1887-ben bekövetkezett halála után minden bizonnyal a második fia, Purgly /I./ Ödön kapta meg a kúriát, ő ugyanis Enesén halt meg egy évvel később, 1888-ban. Mivel /I./ Ödönnek nem született utóda, testvérei örökölték az enesei birtokot.

A Purgly családtól szerdahelyi Kesserű István M. kir. honvédezredes vásárolta meg a kúriát, ezután egészen az államosításig az ő tulajdonát képezte az épület. Kesserű az I. világháború idején dandárvezérkari tisztként szolgált.

A szerdahelyi Kesserű família Vas vármegyei eredetű volt, I. Ferdinánd király 1547-ben új adományt adott Kesserű Gergelynek a Vas vármegyei Szerdahelyre, amely már régóta a família tulajdonát képezte, de a birtokjog igazolására szolgáló oklevelek a török háborúk idején elvesztek. Kesserű Gergelynek egy kisebb vára is volt Szerdahelyen, amelynek a romjai a XVIII. században még megvoltak. A család nemességét 1746-ban hirdették ki Zala vármegyében, 1747-ben pedig Tolna vármegyében.

A II. világháború után az államosított kúriában szolgálati lakásokat és különböző szervezetek irodáit alakították ki. 1958-ban óvodát helyeztek el az épületben, amelyet 1966-ban felújítottak. A kúriában napjainkban óvoda és iskolai étkezdé található, az önkormányzati tulajdonban lévő épületet 2005-ben teljesen felújították, amit emléktáblán is megörökítettek a kúria falán. Az épület pilléres kerítése eredeti formájában maradt meg, a kúriát kisebb park övezi.

A lebontott enesei kúriákról szólót a Hírmondó következő számában olvashatják.

ÓVODAI HÍREK

Jelenleg 70 kisgyermek van a nyilvántartásunkban (22 nagy-, 23 középsős és 25 kiscsoportos), április 1-től 4 gyermekkel fog nőni a kiscsoport létszáma.

A 22 nagycsoportos gyermek szakvéleményét kiadtuk és szeptembertől mindegyik iskolás lesz.

Az elmúlt időszakban megtartottuk a gyermekek farsangi bálját, az ovisokat ötletes jelmezbe öltöztették a szülők és önfeledten szórakozhattak az óvodai „Morzsa bálon”.

(A felnőttek báljáról a Szülői Munkaközösség bált szervező tagja ír ebben a kiadványban.)

A farsang után hamarosan a húsvéti nyuszira készülünk, barkácsoltunk, festegettünk, ajándékokat készítettünk a gyerekekkel.

A gyerekek ajándékozása farsangon és húsvétkor szülők által befizetett szülői hozzájárulásból történt.

Közben minket sem kímélt az influenza, kisebb nagyobb mértékben hiányoztak a gyerekek az óvodából.

A középső csoportban és a nagycsoportban nyílt napot tartottunk márciusban a szülőknek, ahol egy délelőtti folyamán betekintést nyerhettek óvodai életünkbe, ismerkedhettek szokásainkkal és láthatták milyen ismeretekre tesznek szert gyermekeik.

Az idei évben együtt szerveztük az enesei iskolával az úszó tanfolyamot, melyre 6 nagycsoportos és 9 középsős óvodásunk, 20 iskolás és 3 rábaszentmihályi óvodás jelentkezett. A tanfolyamuk 10 órás, heti két alkalommal bérelt busszal visszük a gyerekeket.

Az iskolások és óvodások utaztatását az önkormányzat biztosítja, mindkét intézmény 100-100 ezer Ft támogatást kap, így a szülőknek a tanfolyam díját kell fizetni, ami nem kis összeg, gyermekenként 8.000 Ft.

Nevelési évünk hátra levő idejében még sok feladat és program vár ránk.

A tartásjavító külön tornások az ikrényi ovi olimpiára készülnek, ami április 18-án lesz.

A tavaszköszöntőre, ami április 11-én lesz az iskolai aulában egy kis műsorral a közönségnek mi is kedveskedni szeretnénk.

Az anyák napja megünneplése április 29-én kedden délután lesz az óvodában, külön mindegyik csoportban.

A gyerekek már nagyon várják a kirándulást, a kicsikkel a győri állatkertbe megyünk május 15-én, a középsősökkel és a nagyokkal a Fertő-tó környékére kirándulunk május 16-án.

A nagycsoportosok évzárójára május 23-án délután kerül sor az óvodában, nekik ez lesz az utolsó óvodai szereplés és egyben búcsú az óvodától.

Május végére tervezzük az óvoda 50 éves évfordulójának megünneplését.

Erre az alkalomra az óvoda 50 évéről egy kiadványt adunk ki, történetekkel és sok-sok képpel.

Május 29-én délután szakmai napot szervezünk óvónőknek, a tartásjavító tornacsoporttal bemutató foglalkozást tartanak és a gyermekek tartásjavításához szakember előadását hallgathatják meg az érdeklődő óvónők.

Május 30-án pénteken délután 6 óvoda néphagyományörző csoportja lép fel az óvodában és mutatják be kis műsorukat.

Május 31-én szombaton délután tartjuk az óvoda fennállásának 50 éves megemlékezését volt és jelenlévő óvodásoknak, szülőknek, óvodai dolgozóknak, és az óvodával kapcsolatban álló vendégeknek. Ekkor tartjuk hivatalos névadó ünnepségünket, a programokról májusban bővebb tájékoztatást fogunk adni, melyet a boltokban kiplakátolunk, valamint az enesei honlapon megjelentetünk.

A tanévzáró értekezletünk június 20-án lesz, ezen a napon az óvoda zárva tart.

Az óvoda takarítási szünete augusztus 4-22-ig lesz.

Köszönetet szeretnénk mondani mindenkinek, akik 1 és 2 Ft-osukkal támogatták az ovisokat. A pénz rolnizása és számlálása folyamatban van kb. 30.000 Ft gyűlt össze, amit a gyerekek kirándulására fordítunk.

Folyamatosan gyűjtjük a Delikát 8tasakjait és ebben is a falu segítségét kérjük, ha szerencsénk lesz játszóteret nyerhetünk a falu gyerekeinek (nagyon szép lenne)

Jó érzés, hogy magunk mellett tudhatjuk a szülők többségét, támogatják programjainkat, vagy más módon nyújtanak segítséget. Külön köszönet Szücs Zsoltnak és feleségének, hogy vállalták és elkészítették az óvoda palakerítésének felrakását.

Május végén szeretnénk majd a szülők segítségét kérni udvarrendezésre, valamint szükség lesz a segítségükre az óvoda 50 éves évfordulójára tervezett ünnepségen.

A falu lakosságát, volt és leendő ovisainkat, szüleiket, nagyszüleiket szeretettel várjuk az óvodában május 31-én, hogy közösen emlékezzünk és ünnepeljünk, s hogy emlékezetesebb legyen gyermekeinknek ez a nap, a gyermeknapot is ekkor tartjuk.

*Szabóné Horváth Judit
óvodavezető*

Ismét sikeres volt az óvodás bál!

Ha február, akkor óvodás bál. Az óvoda vezető és a Szülői Munkaközösség tagjai nagy erővel készültek a rendezvényre.

A szervezés mindig nehéz feladat, sok kritikát kap az ember, de ha az eredmény sikert tükröz, megéri a fáradságot.

Mi sem bizonyítja jobban a sikert, mint az, hogy az évente megrendezett bál nem vesztett népszerűségéből, a résztvevők száma meghaladta a 120 főt. Február 9-én megláthattuk és tapasztalhattuk, hogy egy JÓ CÉL megmozgatja a közösséget.

A bál vendégeit hagyomány szerint egy pohár pezsgővel köszöntötték a szervezők, majd polgármester úr köszöntője következett.

A bál kísérő programjai következtek:

Kupi Adrienn és táncpartnerének rövid társastánca után a helyi Derőce néptáncsoport fergeteges bemutató táncát élvezhettük. Miért Ők?

A cél, amiről az előbb beszéltem, nem más volt az idén (az óvodások számlájának gyarapítása mellett) mint a néptáncosok anyagi támogatása. A táncuk Rab János táncoktató közreműködésével szórakoztató

színfoltja volt a bálnak. Műsoruk után Jani bácsi és a tanítványok a résztvevőket is megpörgették, kisebb-nagyobb sikerrel a táncparketten rövidesen mindenki járta a csárdást.

Valamivel éjjel után rendszerint következett a tombolasorsolás.

Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek, aki tombolatárgy felajánlásával, vagy anyagi támogatásával hozzájárult a bevételhez.

A bevételből a néptáncsoport 117.000Ft-ot kapott cipővásárlásra. Az óvodásoknak az udvarra babaház készül a fennmaradó 190.000Ft összegből.

Köszönet a vendéglő tulajdonosának a remek díszítésért és a kiszolgálásért.

Köszönet Tóth Ferencnek, aki a zenéjével a jó hangulatot biztosította.

Köszönet minden kedves vendégünknek, hogy részvételével emelte az est fényét a hajnalig tartó mulatságnak.

Egy jó célért jövőre is találkozunk !!!

Némethné Kránicz Anikó

Táncos hírek

Köszönetnyilvánítás

A Derőce Néptáncsoport köszönetét fejezi ki a Tündérkastély Óvoda Szülői Munkaközösségének és azon helyi Vállalkozóknak, akik – összesen: 130 000 Ft-tal- támogatták őket, melyből táncos cipőket és csikós kalapokat sikerült vásárolniuk.

Siker

A Kisfaludy Napok győri rendezvényén ezüst fokozatot nyert Merkó Ildikó és Gecsei Zoltán „Elesábitva-Elhagyatva” című mezősegi tánc-koreográfiával.

Jubileum

A Derőce Néptáncsoport június 21-én ünnepeli fennállásának 10 éves jubileumát. A rendezvény programjának összeállítása már elkezdődött, a helyi néptáncosok fellépésein kívül népi játékok, vendég-

együttesek, hagyományörző kézművesek színesítik a rendezvényt.

A folyamatos tájékoztatás szülői értekezlet keretében és szórólapokon keresztül történik.

A táncosok a színvonalas műsort és a virtust garantálják, csupán egyet szeretnének kérni: érdeklődést a falu lakossága részéről.

Táborozási lehetőség néptáncosok részére!

2008. július 21- 26-ig, Sobor községben. A délelőttök folyamán néptánc-tanulás, délutánonként: íjászat, agyagozás, gyöngyfüzés, lovas kocsikázás.

Részvételi díj: 24000 Ft, mely magában foglalja a szállásdíjat, napi 3-szori étkezést és a foglalkozások költségét.

Érdeklődni lehet: Rab János néptáncoktatónál.

Sítáborban

Idén a Semmering csodálatos környezete biztosította az enesei iskola táborozóinak a 100 %-os síelési lehetőségeket. Szálláshelyünk két ismert sícentrum – Stuhleck (1783 m) és Hirschenkogel (1380 m)- között található Hotel Haus Semmering volt.

Pénteken délután 3 órakor gyülekeztünk az iskola előtt, majd az izgalmas bepakolás után következett a két órás utazás. Megérkezés, kipakolás és vacsora- ezzel telt az első nap estéje. Az egész tábor alatt nagyon finom volt a vacsora, és reggelenként a svédasztalos étkezés mindenkinek megadta a lendületet egész napra.

A kezdők és a haladók egyaránt izgultak az

első délelőttön, hiszen először síelhettünk ezen a pályákon. Mindenki remekül érezte magát, senki sem szenvedett nagyobb síbalesetet. Aki megéhezett vagy megszomjazott, annak volt lehetősége arra, hogy csillapítsa éhségét, szomjúságát.

A kiadós síelés után a szállóhoz tartozó uszodában, szaunában mindenki kipihenhette az aznapi eséseit.

Az 5 rövidke nap gyorsan eltelt, és a keddi esti megérkezés után mindenki családja körében mesélhette élményeit. Rengeteg emlékkel és tudással letünk ismét gazdagabbak, s talán jövőre visszamehetünk erre a helyre. Örülnénk neki!

Mentusz Petra 7. osztály

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat által szervezett szabadidős programok a 2008-as évben

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat családgondozói a 2008-os évben is részt vesznek a község szabadidős tevékenységeinek szervezésében és lebonyolításában.

Az idén harmadik alkalommal kerül megrendezésre a nyári napközi, melynek időtartama két hét lesz. Egyik héten a családgondozók, a másik héten az általános iskola pedagógusai biztosítják a gyermekek felügyeletét és a szabadidő hasznos eltöltését.

A programok között kézműves tevékenységek, sütés-főzés, ügyességi vetélkedők, moz-

gás feladatok, néptánc oktatás, kerékpártúra, lovaglás szerepel. A foglalkozások reggel 08:00-tól délután 15:00 óráig tartottak.

Emellett a Majálison és a Falunapi rendezvényen kézműves foglalkozásokkal várjuk az érdeklődőket.

A Családsegítő Szolgálat heti egy alkalommal, minden szerdán 10-11 h-ig ruhaosztást tart.

Reméljük, hogy a szabadidős tevékenységekkel felkeltettük érdeklődésüket!

*Smuck Márta
Molnár Mónika*

Május első vasárnapján sok szeretettel köszöntjük az Édesanyákat!

Édesanyámról

Hamarosan itt az anyák napja, ezért közöljük néhány kisiskolás gondolatát, hogy mi minden jut eszükbe, mire gondolnak, ha ezt hallják: az én édesanyám.

Az anya nagyon kedves. Takarít, mos, főz. Velem sokat játszik, és mindig nagyon vidám. Az anya számomra szeretetet, gondoskodást és jókedvet jelent. (Végső Patrik 3. osztály)

Anya olyan, mint a virágszál. Ha örül, akkor gyönyörű, ha szomorú, elhervad. Anya mindenkinek örömet szeretne szerezni. Én nagyon szeretem az anyukámat, mert szép és okos, de valamivel mindig elfoglalt. (Nagy Bálint Tibor 3. osztály)

Az én anyukám vékony, fekete hajú, kék szemű. Mindig nagyon csinos, és kedves mindenkivel. Szeretem, mert ő hozott világra, és mert az én anyukám. (Bálint Dóra 4. osztály)

Az én anyukám magas, vékony, barna a haja színe. Nagyon kedves, szinte mindent megenged nekem. Iskola után mindig kienged játszani. Szeret, és én is szeretem. (Szabó Krisztián 4. osztály)

MAJÁLIS

Programok május 1-én

8-11 óráig	Horgászverseny gyerekeknek
9-15 óráig	Óriáscsúzda
9 órától	Enese Kupa
12 óra	Horgászverseny eredményhirdetése
12 órától	Ebéd a pályán
10-13 óráig	Játszóház gyerekeknek
12 óra 30 perc	11-es rúgó verseny
	Dekázó verseny
13 óra	Fellép a Derőce néptánc csoport
13 óra 30 perc	Lengő teke
10 óra 30 perctől	Quadozási lehetőség /fizetős/

Mester emberek

Ferenczi István

víz-gáz-fűtés szerelés
felújítás, hideg burkolás
06/20-9226313

Dóry Csaba

teljes körű villany szerelés
karbantartás
06/20-3850689

Nagy Zoltán

villany szerelés-felújítás-javítás
kivitelezés-Eon ügyműhely
tel:06/70-5673172

Takács Béla

víz-gáz-fűtés szerelés
javítás-karbantartás
tel:06/30-2635350

Szarka Tamás

Minden ami készül:
nyílás zárók
konyhák, szoba berendezés,
ablak szigetelés,
butor felújítás
www.limfa.hu
tel:06/20-9312618

Szívesen adunk helyet minden enesei vállalkozónak aki hirdetni szeretne.

Tudásszint mérés eredmények

Az oktatási miniszter rendelete alapján az Oktatási Hivatal megszervezi minden évben a kompetenciamérést a 6.; 8.; 10. évfolyamon tanuló diákok körében a matematikai eszköztudás és a szövegértési képesség, a 4. évfolyamon pedig az alapkészségek felmérésére.

Az országos vizsgálat lehetőséget teremt arra is, hogy az iskolákban minél inkább tért hódítson a pedagógiai-szakmai mérés-értékelés.

A tesztek központi javítását és elemzését a 4. és 6. évfolyamon 200 országosan reprezentatív, véletlenszerűen kiválasztott intézmény minden tanulójának, a 8. évfolyamon minden intézmény minden tanulójának adatai alapján az Oktatási Hivatal végzi.

Az enesei iskola eredményei a 2007. évi országos kompetenciamérés alapján.

8. osztály

Matematika

Az országos átlagnál (491) jobb tanulónk eredménye (499). Az összes iskolát figyelembe véve valószínűsíthető, hogy az iskolák kb. 34%-a teljesített gyengébben, 46%-a hasonlóan és 19%-a jobban. Csak a községi iskolák alapján kb. 43% teljesített gyengébben és 11% jobban.

Szövegértés

Az országos átlagnál (497) jobb a tanulók eredménye (521). Az összes iskola közül 43% gyengébben, 46% hasonlóan és 11% teljesített jobban. Csak a községi iskolákat vizsgálva 55% gyengébb és 4% ért el jobb eredményt.

Iskolánkból a 8. osztályok dolgozatain kívül 2007-ben központi feldolgozásra a 6. évfolyam felmérését is be kellett küldeni.

6. osztály

Matematika

Tanulónk átlageredménye (471) a községi átlagnak megfelelő (469). A vizsgálatra bekért községi iskolák közül valószínűsíthető, hogy kb. 24% teljesített gyengébben, 50% hasonlóan és 25% jobban.

Szövegértés

Az eredmény az országos átlagnak megfelel. Országos átlag: 516, iskolánk átlaga: 515. A vizsgált összes iskola közül 27% teljesített gyengébben, 52% hasonlóan és 21% jobban. A községi iskolák közül 46% volt gyengébb és csak 2% jobb.

A kompetenciamérés eredményeinek tanulónkénti nyomon követésére lehetőség lesz a további években az oktatási azonosító számok alapján. A 2007-ben elért jó eredmény megtartására és lehetőség szerinti javítására törekszünk, és erre biztatjuk tanulóinkat is.

*Kissné Eszes Anikó
igazgatóhelyettes*

A Gázszolgáltató 2008. 07. 09. 12 órától 2008. 07. 11. 00:00 óráig 36 órás gázszünetet tart, karbantartási és javítási munkálatok elvégzése miatt.

Az elosztóhálózat teljes leürülésének elkerülése érdekében kéri a lakosságot, hogy a fent jelzett időpontban ne vegyék igénybe a gázszolgáltatást.

Köszönettel: Nagy László